

24.3.2020

Perustiedot			
Hankkeen nimi (HE/asetus/strategia; suomeksi, ruotsiksi ja englanniksi)	Hallituksen esitys merilain muuttamisesta (alusten kaksoisrekisteröinnin salliminen eräissä tapauksissa)		
Toimielimen/strategian tyyppi	-		
VAHVA-numero	VN/6872/2020		
Hankeikkuna-tunniste	LVM015:00/2020		
Aikataulu			
Hankkeen asettamispäivä			
Hankkeen toimikausi			
Etapit	<i>Toimenpide</i>	<i>Arvio aikataulusta</i>	
	<i>suunnitteilla</i>	<i>Hanke alkaa</i>	Huhtikuu 2020
	Arviomuistio mahdollisista säädösvalmistelutarpeista		
	Johtopäätökset esivalmistelusta	Toukokuu 2020	
	Kuulemistilaisuus	Varustamoita, merenkulun työntekijäjärjestöjä ja muita merenkulun sidosryhmiä kuullaan valmistelun aikana sekä HEn lausuntokierroksella.	
	Dispositio HE:stä/asetuksesta		
	Luonnos taustasta (johdanto, nykytila, valmistelu)	Toukokuu 2020	
	Pykäläluonnokset ja säädösperustelut	Kesäkuu 2020	
	Luonnos vaikutusten arvioinneista	Kesä-heinäkuu 2020	
	Luonnos säätämisyjärjestyksestä	Kesä-heinäkuu 2020	
	HE/asetus-luonnoksen johtoryhmäkäsittely ennen lausuntokierrosta	Elokuu 2020	
	<i>käynnissä</i>	HE/asetus -luonnos lausuntokierroksella	Elo-syyskuu 2020
	Lausuntotiivistelmä	Tammikuu 2021	
	Osaston johtoryhmän puolto	Helmi-maaliskuu 2021 laintarkastuksen jälkeen	
	Virkamiesjohtoryhmä	Helmi-maaliskuu 2021	
	Ministerin hyväksyntä	Helmi-maaliskuu 2021	
	Ministerityöryhmä		

<i>päättynyt</i>	Laintarkastus	Tammikuu 2021
	Laintarkastuksen aiheuttamat muutokset tehty	Tammi-helmikuu 2021
	Rahakuntakäsittely	-
	Valtioneuvostokäsittely	Helmi-maaliskuu 2021
	Eduskuntakäsittely alkaa	Helmi-maaliskuu 2021
	TP vahvistaa lain	Kesä-elokuu 2021
	Lain/asetuksen voimaantulo	1.8.2021

Kuvaus	
Asiasanat	Merenkulku, aluksen rekisteröinti, merenkulun elinkeinopolitiikka
Tavoitteet	Merilain (674/1994) mukaan alusten kaksoisrekisteröinti ei ole Suomessa tällä hetkellä mahdollista. Hankkeen tavoitteena on mahdollistaa se, että ulkomaisessa omistuksessa oleva Suomeen bareboat-rahtaus sopimuksella rahdattu alus voitaisiin hyväksyä suomalaiseksi ja merkitä Suomen rekisteriin, vaikka se jäisi omistusoikeuden osalta samanaikaisesti myös toisen valtion alusrekisteriin.
Nykytilanne tai lähtökohdat (miksi hanke on käynnistetty?)	<p>Kansainvälisesti alus saa pääsääntöisesti olla rekisteröitynä vain yhden valtion alusrekisteriin. Tästä poiketen bareboat-rahtaus -tapauksissa eli tapauksissa, joissa alus vuokrataan rahtaa jalle ilman miehistöä, rajoitettu kaksoisrekisteröinti on kuitenkin mahdollista. Bareboat-rahtauksessa rahtaa ja maksaa aluksen omistajalle bareboat-vuokran ja miehittää ja varustaa aluksen omalla kustannuksellaan. Rahtaa ja vastaa aluksen kaupallisesta ja merenkulullisesta johtamisesta. Kaksoisrekisteröinti on järjestely, jolla bareboat-rahdatun aluksen omistus- ja käyttörekisteröinti jaetaan kahden valtion välillä. Alus rekisteröidään omistuksen osalta yhden valtion rekisteriin ja käytön osalta toisen valtion rekisteriin. Tällöin alus kulkee käyttörekisterimaan lipun alla, sillä on kyseisen valtion kansallisuus ja sillä noudatetaan kyseisen maan esimerkiksi miehitystä koskevia säännöksiä. Omistuksen osalta alus säilyy bareboat-vuokralleantajan kotimaan alusrekisterissä (esimerkiksi aluskiinnitys ja yhtiöverotuskysymykset kyseisen maan säännösten mukaan).</p> <p>Merilain mukaan alusten kaksoisrekisteröinti ei ole Suomessa tällä hetkellä mahdollista. Ulkomaisessa omistuksessa oleva alus voidaan bareboat – rahtaus sopimuksen perusteella hyväksyä suomalaiseksi ja merkitä Suomen alusrekisteriin. Tällöin se on kuitenkin aina poistettava toisen valtion alusrekisteristä siksi ajaksi, kun se on rekisteröitynä Suomeen.</p>

	Hankkeen tarkoituksena on muuttaa lainsäädäntöä siten, että aluksen kaksoisrekisteröinti olisi mahdollista niissä tapauksissa, joissa ulkomainen alus, joka on omistusoikeuden osalta rekisteröity toisen valtion alusrekisteriin, rahdataan bareboat-rahtaussopimuksen nojalla Suomeen. Hankkeessa arvioidaan merilain muutostarpeiden lisäksi tarvetta muuttaa myös muuta lainsäädäntöä kuten alusrekisterilakia (512/1993) ja aluskiinnityslakia (211/1927) kaksoisrekisteröinnin mahdollistamiseksi.
Vaikutukset ja hyödyt	Kaksoisrekisteröinnin sallimisella edellä kuvatuissa tapauksissa arvioidaan olevan myönteisiä vaikutuksia merenkulkuelinkeinoon. Suomen lipun alle voitaisiin saada uutta tonnistoja, joka loisi työpaikkoja suomalaisille merenkulkijoille. Varustamoille kaksoisrekisteröinnin mahdollistaminen edellä kuvatusti lisäisi joustavuutta varustamotoiminnassa ja parantaisi alushankinnan rahoitusmahdollisuuksia.
Tiivistelmä (enint. 350 merkkiä)	Merilain mukaan aluksen kaksoisrekisteröinti ei ole tällä hetkellä mahdollista. Hankkeen tarkoituksena on mahdollistaa aluksen kaksoisrekisteröinti niissä tapauksissa, joissa ulkomainen alus, joka on omistusoikeuden osalta rekisteröity toisen valtion alusrekisteriin, rahdataan bareboat-rahtaussopimuksen nojalla Suomeen (ns. bareboat-in –tapauksissa).
Tilannekuvaus	Hankkeen vaikutuksia on arvioitu alustavasti sidosryhmiä kuullen. Käynnistetään hanke lainsäädännön muuttamiseksi.

Yhteydet		
Suhde hallitusohjelmaan; toimenpidealue	<i>Kestävän talouden Suomi</i>	
	<i>Hiilineutraali ja luonnonmonimuotoisuuden turvaava Suomi</i>	
	<i>Suomi kokoaan suurempi maailmalla</i>	
	<i>Turvallinen oikeusvaltio Suomi</i>	
	<i>Elinvoimainen Suomi</i>	
	<i>Luottamuksen ja tasa-arvoisten työmarkkinoiden Suomi</i>	
	<i>Oikeudenmukainen, osallistava ja mukaan ottava Suomi</i>	
	<i>Osaamisen, sivistyksen ja innovaatioiden Suomi</i>	
	<i>Muu hallinnonalan keskeinen lainvalmisteluhanke</i>	
HE/asetus ei liity hallitusohjelmaan	x	
Ylätason hanke (Hankeikkuna-tunnus)		

Hanke liittyy lainsäädäntöön	Kyllä
Hanke liittyy talousarvioon	-

Käsittely	
Kiireellinen	-
Budjettilaki	Ei
KUTHANEK	-
Lainsäädännön arviointineuvosto	
OKV:n tarkastus	
Hallituksen esityksen numero	(täytetään Hankeikkunassa)
Eduskunnan vastauksen numero	(täytetään Hankeikkunassa)
Säädösnumero	(täytetään Hankeikkunassa)

Henkilöt ja työryhmät			
Vastuuhenkilö (Hankeikkunassa)	Katja Peltola		
Yhteyshenkilö (Hankeikkunassa)	Katja Peltola		
Työryhmät	<i>Nimi</i>	<i>Toimikausi</i>	<i>Jäsenet</i>

Taloustiedot	
Budjetti (€)	Tehdään virkatyönä
Työmääräarvio (htv)	-
Rahoitusmomentti	

Linkit	
Linkin nimi ja www-osoite hankeikkunalinkki, selvitykset, tutkimukset, EU- ja kv-materiaali, muuta	

Vastuuvirkamiehet	
Vastuuyksikkö	PPE
Vastuullinen yksikön päällikkö	Sini Wirén
Vastuuvirkamies	Katja Peltola
Tukivirkamies	Sirkku Jaakkola (Traficom)
Säädöksen tekninen valmistelija	Tarja Itäniemi

Viestintä	
Viestintä ja vuorovaikutus	Lausuntokierroksen, VN-esittelyn ja lain hyväksymisen yhteydessä tarvittaessa verkkotiedote.

Sidosryhmätoiminta	
Asianosaisten kuuleminen	Sidosryhmäkonsultointi hankkeen kuluessa sekä lausuntokierros HE-esityksestä.
Muu vuorovaikutus	

Jälkiarviointi	
Arvioinnin alustava toteuttamisajankohta	Lakimuutosten vaikutuksia seurataan osastolla ja Liikenne- ja viestintävirastossa.
Jälkiarviointia ei toteuteta	

Muuta	
Raportointi	Yksikön johtaja raportoi säännöllisesti hankkeen etenemisestä osaston johtoryhmässä. Osastopäällikkö raportoi hankkeen etenemisestä tarvittaessa virkamiesjohtoryhmässä.
Huomautuksia	
Päivämäärä	

Säädöshankepäätöksen käsittely	
Osaston johtoryhmän puolto	27.3.2020
Virkamiesjohtoryhmän puolto	1.4.2020
Ministerin johtoryhmän tai ministerin hyväksyntä	6.4.2020